

t h e a t r e . s k

Rok slovenského divadla 2020

Divadlo na Slovensku je významnou súčasťou národnej kultúry. Je seizmografom doby. Posúva kultúrny dialóg a neustále pritom upozorňuje na svoju podstatu – upevnenie vnútorných hodnôt človeka.

Jeho príbehy sa odohrávajú na živnej pôde, v krajine, ktorá sa v roku 1989 zbavila pochybovačnosti minulých režimov a rázne sa otvorila rôznym formám prehodnocovania, v roku 1993 získala samostatnosť a následne v roku 2004 vstúpila do európskych štruktúr. Divadelná kultúra toto oživenie potrebovala a divadelníci túto šancu využili. Vznikli nové nezávislé divadlá, ktoré priniesli nielen nové divadelné postupy, ale predovšetkým nové témy.

Divadlo pozorne sleduje postupný spoločenský obrat a reaguje adekvátne, kladie si nové otázky, provokuje a zapája sa do európskych projektov. Zakladajú sa nové národné a medzinárodné festivaly, vďaka ktorým na Slovensko prichádzajú špičkové európske súbory a jednotlivci, ale aj my postupne expandujeme a dávame o sebe vedieť. V divadle a tanci hľadáme originálny prejav a pýtame sa, čo je to „naše slovenské“, čím by sme sa mohli odlíšiť a na seba upozorniť. Následne sa otvárajú nové performatívne centrá, ktoré pod jednou strechou spájajú viaceré umelecké druhy, interaktívne do seba zapadajú a oživujú kultúrny kolorit miest.

Slovenské divadlo sa výrazne omladilo. Mladí autori prinášajú so sebou skúsenosti, ktoré získali na medzinárodných pobytoch, stážach a festivaloch, a expandujú do divadiel. Divadlá výrazne menia svoju dramaturgickú skladbu, navyše pod vplyvom iných médií vedia, že musia ponúknuť pôvodné hodnoty. Fenoménom doby sa stávajú tzv. „viacdomí“ autori, ktorí sa dobre cítia súčasne aj v rolách dramatikov, dramaturgov, režisérov či performerov. Pozornosť si zaslúžia projekty, ktoré dokumentárnou formou kriticky a s nadhľadom začínajú prehodnocovať to, čo sa dlhé roky považovalo nielen v divadle za tabuizované témy. Vzniká rad inscenácií, ktoré sa zameriavajú na obdobie holokaustu, komunizmu, ale kriticky hodnotia aj súčasnú konzumnú a globalizovanú spoločnosť.

Hranica medzi divadlom a každodennosťou sa zotiera a umelci vedia, že môžu prehovoriť do duše divákov a že nové slovenské divadlo a nová dráma sú vitálnou umeleckou praktikou, ale aj prostriedkom na pochopenie spoločenských, politických a kultúrnych zmien.

Slovenské divadlo sa naplno zapojilo do medzinárodného spoločenstva a prináša svoje vlastné hodnotné a hodnotové poslanstvá.

V roku 2020 si slovenská verejnosť pripomína jedinečné jubileum – **100. výročie založenia Slovenského národného divadla** (1. marca 1920). Tento významný medzník v dejinách divadla, národnej kultúry a kultúrnej identity možno považovať za míľnik celonárodného významu, pretože vznikom SND sa otvára aj nová éra v dejinách slovenského profesionálneho divadla. Vzhľadom na významnú dejinnú súčinnosť a prepojenie medzi neprofesionálnymi a profesionálnymi umelcami na Slovensku treba zároveň pripomenúť, že v roku 2020 zaznamenávame aj **190. výročie od prvého ochotníckeho predstavenia na území Slovenska** (Liptovský Mikuláš, 1830).

Vyhlásenie roku 2020 vládou Slovenskej republiky za **Rok slovenského divadla** chápeme ako sviatok divadla vo všetkých jeho formách a podobách a zároveň ako uznanie práce umelcov a ich účasti na formovaní kultúry a národného kultúrneho dedičstva. Ministerstvo kultúry ako iniciátor Roku slovenského divadla spolu s gestorskými inštitúciami Slovenským národným divadlom, Divadelným ústavom a Národným osvetovým centrom vnímajú okrúhle výročie ako významnú udalosť aj v širšom kontexte. Pre všetkých divadelných umelcov, ale aj historikov, vedcov, kritikov, akademikov, študentov a najmä pre najširšiu verejnosť znamenajú tieto divadelné jubileá výzvu a inšpiráciu.

Vladislava Fekete

Kurátori výstavy: Zuzana Nemcová (hlavná kurátorka), Stanislav Bachtleda, Monika Čertezní, Jozef Červenka, Miroslav Daubrava, Vladislava Fekete, Marek Godovič, Lukáš Kopas, Elena Knopová, Martina Mašárová, Karol Mišovic, Martin Timko, Barbora Krajč Zamíšková, Dominika Zatková
Výtvarné a grafické riešenie: Nora Nosterská
Jazyková redakcia: Mária Kvaššayová, Hana Rafčíková
Produkcija výstavy: Marko Popović
Spolupráca: Veronika Palková, Bohuslava Vaňková, Katarína Vozárová, Katarína Švábniková, Ingrida Ivančová
© Divadelný ústav, Bratislava 2019

Organizátori:

DIVADELNÝ ÚSTAV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Slovenské
národné
divadlo

NÁRODNÉ
OSVETOVÉ
CENTRUM

Divadelný ústav, Slovenské národné divadlo a Národné osvetové centrum sú štátnymi príspevkovými organizáciami zriadenými Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky.

Hlavní mediální partneri:

Mediální partneri:

R • K
SL • VENSKÉH •
DIVADLA 2 • 2 •